

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łosickiej

**Zapraszamy na stronę
Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łosickiej!**

www.tpzl.info

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łosickiej

1965 - rok założenia stowarzyszenia

Grupa założycielska TPZŁ:

Michał Lelekjo, Romuald Mikoszewski, Józef Rumik, Marian Wyczółkowski

1989 - rok zawieszenia działalności

1997 - reaktywacja działalności

Prezesi Zarządu TPZŁ

1. Marian Wyczółkowski 1965 - 1974
2. Ryszard Chojecki 1975 - 1989
3. Tomasz Dobrowolski 1997 - 2010
4. Stefan Szańkowski 2010

„Poczucie więzi z tymi, którzy byli przed nami, na tej ziemi, dla nas pracowali i walczyli, świadomość, iż jesteśmy ogniwem łańcucha sprzęgającego pokolenia wczorajsze z jutrzejszymi - to zaczyn, drożdże rzetelnego patriotyzmu. Z tej właśnie świadomości wyrasta przeświadczenie o potrzebie pracy dla współrodaków, dla dzisiejszego pokolenia i pokoleń, które przyjdą po nas.”

Stanisław Ryszard Dobrowolski

Historia

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łosickiej powstało w 1965 roku na fali ożywienia ruchu regionalnego związanego z obchodami 1000-lecia Państwa Polskiego oraz wzrostu zainteresowania przeszłością Ziemi Najbliższej.

Grupa lokalnych społeczników i miłośników ziemi rodzinnej, panowie: Michał Lelejko, Romuald Mikoszewski, Józef Rumik i Marian Wyczółkowski założyli pierwsze na Ziemi Łosickiej stowarzyszenie regionalne.

Od pierwszych dni swego istnienia TPZŁ zaangażowało się w przygotowanie obchodów 700-lecia Łosic. 17.09.1966r. zorganizowana została sesja popularnonaukowa, której ilustracją materiałową była wystawa historyczna pt. „VII wieków Łosic” przygotowana przez Archiwum Państwowe m.st. Warszawy i województwa mazowieckiego (wówczas warszawskiego). Również owocami tej sesji była pozycja książkowa pt. „Łosice 1264-1966” (wyd. 1969r.) jako pierwsza publikacja będąca próbą podsumowania dziejów miasta i regionu.

700 lecie Łosic uczczono także wydawnictwem jubileuszowego medalu, którego projekt graficzny przygotowany został przez Romualda Mikoszewskiego, aktywnego działacza TPZŁ, społecznika i inicjatora wielu przedsięwzięć kulturalnych, zdecydowanego obrońcę „Starostwa”. Dla upamiętnienia jego zasług w dziedzinie kultury, co roku jest organizowany przez TPZŁ i ŁDK przy współpracy Urzędu Marszałkowskiego konkurs literacki imienia Romualda III Mikoszewskiego - „Ziemia Najbliższa”.

Każda z postaci grupy założycielskiej Towarzystwa, to indywidualności wyróżniające się talentem artystycznym, społecznym i wielkim poczuciem lokalnego patriotyzmu.

Marian Wyczółkowski, kolekcjoner ciekawych zbiorów archeologicznych, etnograficznych i historycznych związanych z Ziemią Łosicką, zasłużony nauczyciel i wychowawca, inicjator tajnego nauczania w okresie okupacji hitlerowskiej, pierwszy prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łosickiej i założyciel PTTK w Łosicach.

Józef Rumik, wieloletni burmistrz Łosic, społecznik, znawca historii miasta i regionu. Pani Aniela Rumik-Pawelec (córka) bogatą kolekcję zbiorów historycznych swojego ojca (Józefa Rumika) przekazała na poczet eksponatów przyszłego muzeum regionalnego w Łosicach.

Michał Lelejko, nauczyciel i wychowawca, miłośnik historii swojego miasta i regionu, wyróżniający się aktywnością społeczną, sekretarz TPZŁ dwóch kadencji.

Do Grupy założycieli TPZŁ w następnych latach dołączyli ludzie, którzy na polu kultury naszego regionu wykonali ogromną i bardzo pożyteczną pracę wpisując się w historię Ziemi Łosickiej, Podlasia a nawet kraju. Byli to: Tadeusz Banaś, nauczyciel, działacz społeczno-kulturalny, zbieracz oryginalnego folkloru muzycznego podlaskiej wsi, twórca Zespołu Pieśni i Tańca „Podlasie”, organizator chórów szkolnych, zespołów instrumentalnych i wokalnych.

Mieczysław Czarnecki, długoletni dyrektor Łosickiego Domu Kultury, twórca Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Łosicach, aktywny członek zarządu TPZŁ w latach 80 i inicjator reaktywowania Towarzystwa w roku 1997.

Ryszard Chojcecki, nauczyciel, społecznik, znawca i badacz przeszłości regionu, poeta, literat. Przez wiele lat walczył o uratowanie od rozbiórki, zabezpieczeniem, a następnie renowację budynku „Starostwa” na cele muzealne. Prezes Towarzystwa przez wiele kadencji.

Franciszek Krasuski, pedagog, poeta i regionalista ziemi serpelickiej, jak wieść głosi - najpiękniejszego skrawka Ziemi Łosickiej. Członek ZLP tak o nim napisał: „Autor jest poetą znanym już nie tylko w regionie (...) to twórca niezwykle płodny. Żyje z dala od literackich centrów, radzi sobie doskonale i bez kompleksów uprawia z powodzeniem liryk, satyrę i fraszkę. Uparł się być poetą prowincji i zamiar ten doskonale realizuje”.

Po niespełna dziesięcioletniej przerwie w 1997 roku dzięki aktywnemu zespołowi kilku osób (m.in. p.p. Tomasz Dobrowolski, Krzysztof Dziołak, Mieczysław Czarnecki, Jadwiga Parafiańczuk) udało się reaktywować TPZŁ, które w chwili obecnej ma pełną osobowość prawną (Rejestr Sądowy).

Osiągnięcia i zadania wynikające z planu pracy zarządu TPZŁ.

Na poczet osiągnięć Naszego Towarzystwa należy zapisać:

- W 1999r w 400 lecie powstania Unii Brzeskiej wzniesione zostały tablice pamiątkowe przy ul. Bialskiej i Piłsudskiego w Łosicach. W tych miejscach od XVIII do początku XX wieku funkcjonowały cerkwie unickie, a przy nich cmentarze grzebalne. Należy nadmienić, że tablice wzniesione zostały dzięki ofiarności i zaangażowaniu społecznemu mieszkańców. Pozyskane fundusze z publicznej zbiórki pieniężnej wykorzystano również do ufundowania pierwszej na Podlasiu tablicy poświęconej Janowi Pawłowi II upamiętniającej Jego pobyt na Naszej Ziemi w 1999 roku. Wszystkie te tablice zostały poświęcone przez Ojca Świętego 10 czerwca 1999 r. na celebrowanej przez Niego mszy świętej w Siedlcach podczas Pielgrzymki Podlaskiej

- W celu opracowywania i upowszechniania historii Ziemi Łosickiej TPZŁ organizuje cykliczne konferencje popularnonaukowe, do udziału, w których zapraszani są znawcy problemu z ośrodków akademickich: Białegostoku, Lublina, Warszawy i Siedlec.

Do chwili obecnej odbyły się konferencje o następującej tematyce:

1. Maj 1998 r. „Unici Ziemi Łosickiej - 400 lecie Unii Brzeskiej”
2. Maj 2001 r. „Dzieje oświaty na Ziemi Łosickiej XIX-XX w.”
3. Listopad 2002 r. „Ziemi Łosickiej drogi do niepodległości”
4. Listopad 2004 r. „Ziemia Łosicka - mozaika religijno-kulturowa i polityczna”
5. Listopad 2005 r. „Rozwój administracyjno-gospodarczy Ziemi Łosickiej”
6. Grudzień 2006 r. „Przemiany gospodarczo-społeczne i kulturalno-obyczajowe na Ziemi Łosickiej”
7. Grudzień 2007 r. „Wybitne jednostki w dziejach Ziemi Łosickiej i ich wpływ na rozwój regionu i kraju”

8. Listopad 2008 r. „Mniejszości religijno-narodowe Południowego Podlasia ze szczególnym uwzględnieniem Ziemi Łosickiej”

Każda taka sesja to przybliżenie dziejów miasta i regionu, wydarzeń i ludzi z dalszej i bliższej przeszłości dzisiejszym Łosiczanom, to spopularyzowanie bogatej historii Ziemi Łosickiej, ciekawej a ciągle jeszcze słabo znanej przeszłości Podlasia wschodzącego w obręb województwa mazowieckiego. Dzięki współpracy z muzeum Historii Ruchu Ludowego w Warszawie po każdej konferencji w ramach „Podlaskich Spotkań Historycznych” ukazuje się ilustrowane wydanie książkowe, które jest zbiorem referatów wygłoszonych na sesji. W ten oto sposób Ziemia Łosicka ma już pokaźny dorobek literackich w postaci publikacji prasowych książek i albumów. Marzeniem naszym jest przygotowanie i wydanie pełnej monografii Łosic.

Z uwagi na bardzo skromne dochody własne, pochodzące tylko ze składek członkowskich, przy wydaniu każdej publikacji zwracamy się z prośbą do firm i urzędów o dofinansowanie. Dziękujemy w tym miejscu firmom działającym na naszym terenie za wsparcie finansowe naszych publikacji. Każda wydana książka zawiera wykaz dobroczyńców, którym jeszcze raz serdeczne podziękowania.

- TPZŁ organizuje cykliczne konkursy:

- dla młodzieży: „Wiedza o Ziemi Łosickiej”

- wspólnie z ŁDK i przy finansowym wsparciu Mazowieckiego Urzędu Marszałkowskiego - Ponadregionalny Konkurs Literacki „Ziemia Najbliższa” im. Romualda III Mikoszewskiego.

- Osobom prywatnym i firmom zaangażowanym w promowanie naszego regionu w 2000r. ustanowiona została plakietka **„Zasłużony dla Ziemi Łosickiej”**. To honorowe odznaczenie za szczególne zasługi na polu kultury i dziedzictwa regionalnego Naszej Małej Ojczyzny otrzymały następujące osoby i firmy (niektórzy pośmiertnie).

ROK 2000

1. Ryszard Chojecki
2. Mieczysław Czarnecki
3. Izba Pamięci Narodowej w Niemojkach
4. Franciszek Krasuski
5. Romuald III Mikoszewski
6. Józef Rumik
7. Barbara Wyczółkowska-Łotocka
8. Marian Wyczółkowski

ROK 2001

1. Zofia i Feliks Borucińscy
2. Jan Czyżewski
3. Władysław Gołąbek
4. Zenon Kryński
5. Marian Kwiatek
6. Stanisław i Michał Lelejkowie
7. Teodor Lipecki
8. Jan Ludwiczuk
9. Marek Olszewski
10. Stefania Tomaszewska
11. Maria Tomczuk

ROK 2004

1. Jan Borkowski
2. Daniel Chemycz
3. Wacława Grodzicka-Czechowska
4. Stanisław Jaszcuk
5. Marian Kwiatek
6. Liceum Ogólnokształcące w Łosicach
7. Wacław Ostapski
8. Tadeusz Sobieszczak

ROK 2005

1. Bank Spółdzielczy w Łosicach
2. Jerzy Chemycz
3. Władysław Kaczyński „Młyny”
4. Hanna i Jan Kobylińscy „Janko”
5. Ewa i Andrzej Kowalscy „Anthek”
6. Ksiądz Henryk Rzeszotek
7. „WOKAS” Kopalnie Torfu Łosice
8. ZPI „Polfer” Woźniki

ROK 2006

1. Stanisław Bartoszek
2. Waldemar Bielak
3. Józefa Bobińska
4. Maria Daszko
5. Mieczysław Głuchowski
6. Ksiądz Stanisław Grabowiecki
7. Stanisław Kondraciuk
8. Roman Kosieradzki „KORADEX”
9. Zespół Pieśni i Tańca „Pasieka” z Platerowa

ROK 2007

1. Tadeusz Banaś
2. Eugeniusz Ciąćka
3. Jerzy Geresz
4. Ryszard Łopatniuk
5. Krystyn hr. Ostrowski (członek Emigracyjnego Rządu Rzeczypospolitej w Londynie)
6. Eugeniusz Sokalski
7. Barbara Wachowicz
8. dr Witold Wróblewski

ROK 2008

1. Wacław Biernacki
2. Jan Bojdo
3. Krzysztof Wawrzyn Borkowski
4. Bogusław Czarski
5. Tomasz Izidor Dobrowolski
6. Jan Gmitruk
7. Franciszek Kałużny
8. Franciszek Kobyliński
9. Sławomir Kordaczuk

10. Czesław Narojek
11. Beata Haris Ostrowska
12. Stefan Tadeusz Szańkowski

ROK 2009

1. Biskup Diecezji Drohiczyńskiej Antoni Dydycz
2. Ewa Orzełowska (Dyrektor Delegatury Urzędu Marszałkowskiego w Siedlcach)
3. Tomasz Skrzyczyński (prof. Akademii Podlaskiej w Siedlcach)

- W planie pracy Zarządu TPZŁ na 2005 rok dużo miejsca i czasu poświęcono przygotowaniom do obchodów 500 lecia nadania Łosicom praw miejskich. W skład ogólnomiejskiego komitetu organizacyjnego z ramienia TPZŁ weszli: Tomasz Dobrowolski, Krzysztof Dziołak, Jadwiga Michaluk, Jadwiga Parafiańczuk czynnie uczestnicząc w przygotowaniu programu i przebiegu dwudniowych uroczystości 11-12 czerwiec 2005 r.

- Szczególną opieką i troską członków TPZŁ są otaczane miejsca pamięci narodowej:

- odnowione zostały kwatery żołnierskie z I wojny światowej w Chłopkowie (pan Dariusz Kazun)

- cmentarz unicki w Chotyczach (pan Jan Kobyliński)

- wspólnie z kombatanami AK wzniesiony został pomnik - kurhan w okolicach Mszanny, w miejscu poległych powstańców styczniowych 1863 r.

- w przygotowaniu jest dokumentacja upamiętnienia miejsca zrzutu w 1943 r. trzech oficerów AK „Cichociemnych” w rejonie wsi Łepki.

- W ramach Ogólnopolskiego Programu „Katyń - ocalić od zapomnienia”, dzięki inicjatywie TPZŁ 17.09.2009 r. zorganizowano uroczyste obchody 70 rocznicy napaści hitlerowsko - sowieckiej na Polskę oraz zbliżającej się 70 rocznicy zbrodni Katyńskiej. Podczas tej uroczystości skwerowi u zbiegu ulic 1 Maja i Moniuszki nadano imię „Męczenników Katynia”, odsłonięto tablicę pamiątkową oraz tabliczki imienne ofiar zbrodni katyńskiej i zasadzono dęby upamiętniające ofiary pochodzące z naszej ziemi. Również w ramach tego programu zorganizowane zostały dwa spotkania historyczne z pracownikami naukowymi IPN, w których uczestniczyła młodzież szkół łosickich i społeczeństwo miasta. W czasie drugiego spotkania młodzież, która brała udział w wyjeździe do Katynia (laureaci międzyszkolnego konkursu) przedstawiła swoje osobiste wrażenia i spostrzeżenia z pobytu w miejscu zbrodni i przywiozła urnę z ziemią, która będzie złożona w kaplicy św. Stanisława Męczennika w Łosicach.

- Bardzo dobrze układa się nam współpraca z Łosickim Domem Kultury, zawsze możemy liczyć na pomoc, wsparcie i życzliwość pracowników tej świetnie pracującej placówki kulturalnej. Równie przychylny i otwarty na współpracę jest zespół redakcyjny „Gazety Łosickiej”.

- TPZŁ wspólnie ze Związkiem Kombatantów Żołnierzy AK jest organizatorem corocznych rajdów konnych „Szlakiem Oddziału Partyzanckiego 34 p.p. AK „Zenon” oraz współorganizatorem z Burmistrzem M i G Łosice festynu historycznego a także konkursu tańca współczesnego.

- Znaczące miejsce w naszej działalności zajmuje mała architektura sakralna, którą chcemy ocalić od zniszczenia i zapomnienia na Ziemi Łosickiej i tak:

- podjęto renowację zabytkowych kapliczek przydrożnych w Chotczach, Łysowie i Ławach (pan Roman Kozieradzki).

- zakończono remont zabytkowej, pochodzącej z XVIII w. kapliczki w Toporowie.

- Od kilku lat Zarząd TPZŁ podejmuje starania zmierzające do reaktywacji Muzeum Regionalnego Ziemi Łosickiej.

- Zarząd TPZŁ ogłasza; konkurs pamiątkarsko - wspomnieniowy z dziejów Ziemi Łosickiej. Prace prosimy nadsyłać na adres: Jadwiga Michaluk sekretarz TPZŁ 08 - 200 Łosice ul. Rynek 10. KONKURS.

- Serdecznie zapraszamy członków i sympatyków naszego Towarzystwa do współdziałania i współtworzenia historii naszej Małej Ojczyzny dla przyszłych pokoleń aby ocalić od zapomnienia to, co nasi poprzednicy stworzyli i osiągnęli, bo jak napisał poeta:

„Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy,

Choć macie sami doskonalsze wznieść;

Na nich się jeszcze święty ogień żarzy

I miłość ludzka stoi tam na straży,

I wy winniście im cześć!"

SKŁAD ZARZĄDU TPZŁ

1. STEFAN SZAŃKOWSKI - prezes Zarządu
2. KRZYSZTOF DZIOŁAK - zastępca prezesa
3. ZENOBIUSZ PARAFIAŃCZUK - zastępca prezesa
4. JADWIGA MICHALUK - sekretarz Zarządu
5. MARIANNA DEMIANIUK - skarbnik Zarządu
6. TERESA KOSMALA - członek Zarządu
7. DARIUSZ KAZUN - członek Zarządu

KOMISJA REWIZYJNA

1. WANDA FRĄCZEK - przewodnicząca
2. MARIAN CZMOCH - członek
3. MIROSŁAW MIECHOWIECKI - członek

SEKCJE TEMATYCZNE AKTYWIZUJĄCE CZŁONKÓW TPZŁ:

1. NAUKOWA
2. OCHRONY ZABYTEKÓW I PAMIĘCI HISTORYCZNEJ
3. MIŁOŚNIKÓW PRZYRODY I FOLKLORU ZIEMI ŁOSICKIEJ
4. KULTURY SŁOWA
5. KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI
6. FOTOGRAFICZNA

ADRES NASZEJ SIEDZIBY:

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ ZIEMI ŁOSICKIEJ

08 - 200 ŁOSICE

ul. BERKA JOSELEWICZA 13

TELEFONY:

PREZES 694-338-185

SEKRETARZ 668 12 86 54

ZEBRANIA ZARZĄDU ODBYWAJĄ SIĘ W OSTATNI PONIEDZIAŁEK KAŻDEGO

MIESIĄCA, Z PRZERWĄ WAKACYJNĄ

**SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY
I UCZESTNICTWA W NASZEJ DZIAŁALNOŚCI.**

SEKRETARZ TPZŁ

JADWIGA MICHALUK